The Daily Hebrew Journal

דער אידישער טעגלעך

אונזערע טעלעפאן נומערן זענען: 6830 / 6831 מדינישי

אונזער אדרעס איז 542 עדאנדעס דרעסט

VOLUME XVII No 7265 | Thursday, March 20th, 1930 | יום ה׳, כ׳ אדר, פרשה תשא, תר״צ. | טאראנטא, דאנערשטאג דער 20־טער מערץ, 1930. | PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY 1930
N.Y. Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK N.Y.

פאטער פון דער באלפור דעקלאראציע איז געשטארבען

ארטור דזשיי. באלפור, דער אויבל אף באלפור, איז געשטאר בען אין עלטער פון 81 יאר, איז געווען איינער פון די גרעסטע שטאטסלייט וועלכע ענגלאנד האט פארמאנט. — דער „גרענד אלד מע ן״ פון ענגלאנד איז ניט מעהר צווישען די לעבעדיגע, זיין טויט ווערט באדויערט פון דער גאנצער וועלט.

דר. חיים ווייצמאן ברעכט אויס אין א געוויין ביי זיצונג פון אקציאנס קאמיטעט, ווען מען זאגט אן אז לארד באלפור איז געשטארבען

גאנצע אידישע וועלט טרויערט אויפ׳ן טויט פון לארד באלפור... דר. ווייצמאן פארגלייכט דעם פארשטארבענעם מיט כורש׳. — טרויער אין אלע אידישע קהלות.

לאנדאן מערץ 19, (איטא).

ביי דער זיצונג פון אקציאנס קאמיטעט היינט אין דער פריה, האבען די מיטגלידער ניט געוואוסט וועגען לארד באלפור׳ס טויט, און עס זענען אנגענאמען גען די דיסקוסיעס וועגען דער פאליטישער לאגע.

פלוצלינג האט אבער דר. מאצקין, דער פארזיצענדער, אפגעשטעלט דעם רעדנער, און האט דערקלערט אז לארד באלפור איז טויט. א שווידער האט ארומגענומען אלע דעלעגאטען, טרעפהרען האבען זיך ביי פיעלע אין די אויגען געשטעלט.

אין דעם מאמענט ווען דר. מאצקין האט אין עפליכע ווארימע ווערטער געדענקט וועגען דעם פארשטארבענעם, און דערקלערהרט, אז צו דער עהרע פון לארד באלפור׳ס אנדענקען ווערט דר זיצונג געשלאסען, איז אין זאל אריינגעקומען דר. חיים ווייצמאן.

דר. ווייצמאן איז אריינגעקומען מיט א געבויגענעם קאפ, מען האט געזעהן אויף זיין פנים ליידען, און ער האט געזאגט:

„עס איז פאר מיר ניט גרינג צו זאגען וואס מיר אלע פיהלען אין דעם יעצטיגען מאמענט וועגען באלפור איז טויט.

„בלויז מיט דריי טעג צוריק האב איך געהאט דאס גליק צו זיין ביי איהם און האב איהם איבערגעגעבען אין נאמען פון אקציאנס קאמיטעט א באגרייסונג און אייער וואונש פאר געזונט. ווען איך האב איהם געזעהן איז פאר מיר געווארען קלאהר אז מיר קענען ניט האפען צו האבען אן אנדער זעלבער אלגעמיין אין איהם נאך לאנג מיט אונז צווישען די לעבעדיגע, אבער דער ברוטאלער פאקט אז באלפור איז ניט מעהר צווישען אונז, איז מעהר ווי דערשיטערענד פאר אונז אלעמען.

„באלפור איז פון אונז אוועקגעגאנגען, מען געווארען אין א צייט ווען מיר דארפען איהם האבען מעהר איידער ווען עס איז פריהער.

„עס איז יעצט ניט די צייט צו ריידען וועגען אלעס דעם מיט וואס דער פארשטארבענער איז מיט אונז פארבונדען געווען, איהר ווייסט וואס ער האט פאר אונז געטאן, בלויז מיט צוויי וואס כען צוריק האט ער פאר אונז געטאן אלעס וואס עס איז געווען אין זיין מאכט.

„באלפור קען אין דער אידישער געשיכטע בלויז פארגליכען ווערען מיט מלך כורש, פונקט ווי כורש האט באלפור זיין ענדיג אין דער שפיצע פון דער ענגלישער אימפעריע, געארבייט פאר דעם, אז די אידען זאלען זיך צוריק אומקעהרען צו זייער לאנד.

„און ווי אין כורש׳ס צייטען האבען זיך בלויז ארימע און שוואבע צוריקגעקעהרט צום לאנד פון זייערע אבות, אבער אויך דאן זענען אויפגעשטאנען פיהרער פון צווישען אידישען פאלק וועלכע האבען געפיהרט דאס פאלק צו עטאבלירען ווידער א אידישען שטאט.

„אויך דאן זענען אויפגעשטאנען שנאים, אבער די אידישע פיהרער זענען די שנאים איבערגעקומען אין האבען געפיהרט דאס פאלק צו פארענדיגען די ארבייט.

„איך בין איבערצייגט אז באלפור׳ס אנדענקען וועט אונז איינשמידען אין אן איינזיקייט וועלכע וועט אונז האלטען איינער צוזאמען, און וועט בריינגען אונזער ארבייט צו א זיגרייכער פארענדיגונג. ה׳ ינחם אבולי ציון וירושלים״.

דר. ווייצמאן קלאפ פאר דאס אידישע פאלק און פאלעסטינע״.

די ציוניסטישע עקזעקוטיווע און דער וועד הלאומי האבען קאנפערירט צוזאמען א פגסענדען טרויער אויסדרוק פון דעם אידישען פאלק.

אזוי שנעל ווי די נייעס האט זיך פארשפרייט וועגען באלפור׳ס טויט, האבען אלע אידען געשלאסען זייערע געשעפטען אלס אויסדרוק פון טרויער. אין צייט פון דער לויה וועלען אלע ארבייטען אין ארץ ישראל אפגעשטעלט ווערען.

רעגירונג דריקט אויס באדויערען

לאנדאן, מערץ 19, (איטא).

פרעמייר מעקדאנאלד האט היינט אויסגעדריקט דעם טרויער פון ענגלישען פאלק איבער דעם טויט פון לארד באלפור, וועלכען ער האט באצייכענט אלס איינעם פון די גרעסטע ענגלישע שטאטסלייט.

פיליפ סנאודען האט געזאגט, אז מיט דעם טויט פון לארד באלפור איז פארשוואונדען דער לעצטער פון די אלטע גרויסע שטאטסלייט.

פראמינענטע אמעריקאנער דריקען אויס טרויער

ניו יארק, מערץ 19, (איטא).

טשארלס סי קוריטיס און א גרויסע צאהל פראמינענטע אמעריקאנער אידען און ניט־אידען, האבען דורך דער „אי־טא״ אויסגעדריקט טרויער אויפ׳ן טויט פון לארד באלפור.

אלע פראמינענטע ציוניסטען פון אמעריקע האבען ארויסגעשיקט טרויער טעלעגראמען.

טראצקי איז ערענסט קראנק

וויען, מערץ 19. (איטא).

לעאן טראצקי איז פלוצלונג שטארק קראנק געווארען, ער ליידט פון לונגען אנצינדונג און ליגט צום בעט און א זעהר אפגעשוואכטען צושטאנד, מעלדעט א באריכט פון קאנסטאנטינאפאל צו זיינע קרובים וועלכע געפינען זיך אין וויען.

אידען אין עסטרייך שטארק געטראפען

וויען, מערץ 19, (איטא).

דער טויט פון לארד באלפור האט שטארק געטראפען די אידען אין עסטרייך, די ציוניסטען אראנזשירען א מעמאריעל פארזאמלונג. די עסטרייכישע פרעסע האט היינט באלאנגערט דעם ציוניסטישען אפיס און דעם אפיס פון דער „איטא״. פאר אינפארמאציע וועגען לארד באלפור און זיין ארבייט פאר דעם ציוניזם.

ירושלים, מערץ 19, (איטא).

די העברייאישע פרעסע האט היינט ארויסגעגעבען עקסטרא אויסגאבען מעלדענדיג וועגען באלפור׳ס טויט, די גאנצע פרעסע האט דעם טויט באצייכענט אלס א „שטארקער קלאפ פאר דאס אידישע פאלק און פאלעסטינע״.

די ציוניסטישע עקזעקוטיווע און דער וועד הלאומי האבען קאנפערירט וועגען א פגסענדען טרויער אויסדרוק פון דעם אידישען פאלק.

נאנצע אידישע וועלט טרויערט אויפ׳ן טויט פון לארד באלפור

ווארשא, מערץ 19, (איטא).

די אידישע מאסען זענען שטארק געטראפען געווארען וועגען עס איז דערהאלטען געווארען די נייעס פון לארד באלפור׳ס טויט, די גאנצע אידישע פרעסע איז פול מיט ארטיקלען וועגען דעם לארד׳ס טויט.

די ציוניסטישע עקזעקוטיווע צוזאמען מיט אלע ציוניסטישע אראנזיאציעס און דער פרעסע האבען זיך פאראייניגט צו אראנזשירען א מעמאריעל פארזאמלונג פאר פאטער פון דער באלפור דעקלאראציע.

לאנדאן, מערץ 19, (איטא).

די ענגלישע ציוניסטישע פעדעראציע האט אפגעשיקט די פאלגענדע טעלעגראמע צום ברודער פון לארד באלפור, וועלכער איז דער יורש פון דעם פארשטארבענעמס טיטול:

„די ענגלישע ציוניסטען טרויערען אויפ׳ן טויט פון דעם גרויסען ענגלישען שטאטסמאן אלס דער נאבעלסטער פריינט פון זייער אידעאל, זיין נאמען וועט אייביג לעבען אין דעם זכרון פון פאלק ישראל״.

די לויה פון לארד באלפור וועט פארקומען אין וויטענגהעם, אין דעם קליינעם דארט אין שאטלאנד וואו ער איז געבוירען געווארען. אזוי איז געווען זיין וואונש איידער ער איז געשטארבען. ער האט אויך פארלאנגט אז קיין גרויסע צעדעמאניעס זאלען ביי זיין לויה ניט געמאכט ווערען.

עהרע זיין אנדענקען

אטאווא, מערץ 19.

פרעמייר קינג און ר. ב. בענעט, דער פיהרער פון דער אפאזיציע, האבען היינט אין קענעדער פארלאמענט אויסגעדריקט באדויערען איבער דעם טויט פון לארד באלפור.

ניט נאר דער קענעדער פארלאמענט, נאר אלע פארלאמענטען פון דער גאנצער וועלט, האט פרעמייר קינג געזאגט, וועלען באדויערען דעם טויט פון לארד באלפור.

מיט׳ן טויט פון לארד באלפור, האט מר. בענעט געזאגט, פארשווינדט פון דער ענגלישער אימפעריע אינער פון די דרעסטע שטאטסלייט.

קענעדער און טראנטאר ציוניסטען דריקען אויס זייער טרויער

איי. דזשיי. פריעמאן, פרעזידענט פון דער קענעדער ציוניסטישער פעדעראציע, האט געבעטן אין נאמען פון די קענעדער ציוניסטען אפגעשיקט א טרויער מעדעזש צום ברודער פון פארשטארבענעם לארד באלפור, אויסדריקענדיג דעם טרויער פון די קענעדער אידען איבער׳ן טויט פון דעם וועלכער האט געלייגט דעם וויגמעל שטיין פאר א נאציאנאלער אידישער היים אין פאלעסטינע.

מרס. ר. דונקעלמאן, די פרעזידענטין פון די הדסה טשעפטערס אין טראנטא, האט אין א סייטמענט צו דער פרעסע אויסגעדריקט דעם גרויסען טרויער פון די הדסה ארגאניזאציעס, אנווייזענדיג אז אויב די וועלט טרויערט אויף דעם טויט פון דעם גרויסען שטאטסמאן, ראן אין דער אידישער טרויער א טאפער לער.

מר. מ. נעלבער, דער פרעזידענט פון סענטראל דיוויזשאן, האט אויסגעדריקט דעם טיפען אידישען טרויער איבער דעם טויט פון לארד באלפור.

האמוניסטען רופען 24 שטונדינען גענעראל סטרייק

האוואנא, מערץ 19.

די פיהרער פון פינף גרויסע ארבייטער ארגאניזאציעס האבען היינט דער קלערהרט אז א 24 שטונדיגער גענעראל סטרייק וועט היינט אין אוועגד ארויסגערופען ווערען ווערען אויס פראטעסט פאר דעם וואס די פאליציי האט דעם 6־טען מערץ צוטריבען די דעמאנסטראציעס.

עהרע זיין אנדענקען

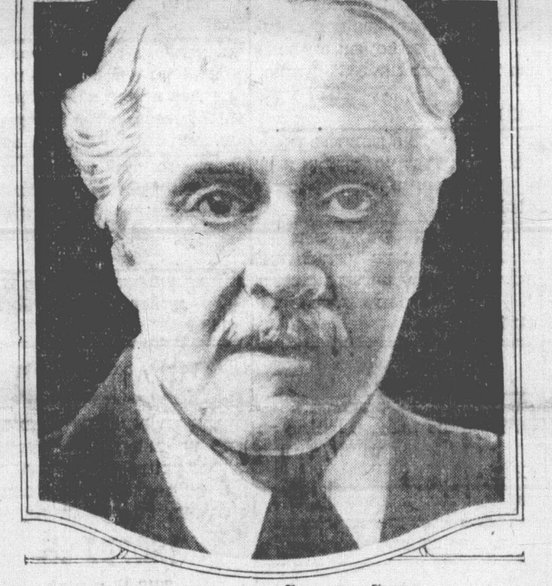

ארטור דזשיי. באלפור, ארטור דזשיי.

קענעדע דארף ניט האבען קיין גרעסערע באפעלקערונג זאגט דעפוטאט דאנלי

ד. פ. קעלנער, א פארמער דעפוטאט, האט פארגעליינט אן אויסבעסערונג צו דר. דאנלי׳ס רעזאלוציע, אז די איינזעלנע באהנען, קירבעס און אנדערע פארבאנדען וועלכע העלפען אימיגראנטען אריינקומען אין קענעדע, זאלען דארפען איינלייגען טויזענדס דאלאר פאר יעדען אימיגראנט וועלכען זיי העלפען אריינקומען אין לאנד, פון דאס געלט זאל געשאפען ווערען א פאנד פון וועלכען די פראוינצען זאלען העלפען ארבייטסלאזע אימיגראנטען.

די רעזאלוציע איז ווארים דעבאטירט געווארען.

נייע אימיגראציאנס פאליסי

האנארייבעל טשארלס סטוארט, דער צייטווייליגער אימיגראציאנס מיניסטער, האט היינט אנאנסירט די נייע אימיגראציאנס פאליסי פון דער רעגירונג.

די נייע פאליסי איז, אז די פערעראלע רעגירונג וועט זיין בלויז די קלייניגע הויז פאר אימיגראנטען, און די פערעלע רעגירונג וועט דעפארטירען אונזעזווינשטע אויף איהרע אויסגאבען.

נייע אידען אין טערסיי פארטשפט

קאנסטאנטינאפאל, מערץ, 19.

נייע אידען וועלכע האבען אין 1927 זיך באטייליגט אין א דעמאנסטראציע וועלכע איז אויסטייטשט געווארען אלס באליידיגונג פאר דער טערקישער רעגירונג, זענען פאר׳משפט געווארען ביי איין יאר געפענגניש ידערער.

די דעמאנסטראציע איז געמאכט געווארען ביי דער לויה פון דער אידישער מיידעל עלסא נייגא, 20 יאר אלט, וועלכע איז דערמארדעט געווארען פון א טערקישן פאליציי.

ד״ר חיים ווייצמאן

ד״ר חיים ווייצמאן, דער אויבל אף באלפור, איז געבוירען אין דער שטאט מאטאלין אין רוסלאנד אין יאר 1874. זיין פאטער איז געווען א פארמער, אבער אויך א גלעזערנער, אבער אויך א בעל־בית. זיין מוטער איז געווען א פרומע יידין, אבער אויך א בעל־בית. ווייצמאן׳ס אלטערן זענען געווען ארטאדאקסישע יידן, אבער ווייצמאן׳ס אלטערן זענען ניט געווען אזוי פרומע ווי אנדערע יידן אין דער צייט. ווייצמאן׳ס אלטערן זענען אויך געווען ציוניסטן, אבער ווייצמאן׳ס אלטערן זענען ניט געווען אזוי אקטיוו ווי ווייצמאן׳ס אלטערן. ווייצמאן׳ס אלטערן זענען ניט געווען אזוי אקטיוו ווי ווייצמאן׳ס אלטערן. ווייצמאן׳ס אלטערן זענען ניט געווען אזוי אקטיוו ווי ווייצמאן׳ס אלטערן.